

zavere protiv srpstva". Zato će se ovde razmatrati četiri ravni stereotipnog viđenja Zapada: zavera Zapada protiv Srba kao univerzalan razlog svih promašaja srpskog nacionalizma; unapred pripremljen odgovor na pitanje zašto zavera baš protiv Srba, pronađen u tezama o inferiornosti Zapada; generalno antizapadnjaštvo; i, na kraju, susedi kao sredstvo u rukama "neprijateljskog" Zapada.

"SVETSKA ZAVERA PROTIV SRBA".

Tajni plan protiv Srba je odavno napravljen. Ne zna se kad i ne zna se gde, ne zna se ko je sve u njega uključen, ne zna se ni zašto je napravljen, ali se zna šta mu je cilj i ko ga sprovodi. Cilj je uništenje Srba i pravoslavlja, a sprovodilac je Zapad. Ovako bi ukratko zvučalo omiljeno objašnjenje srpskih nevolja krajem 20. veka – sveopšta zavera. U novom/starom obliku ono je reaktivirano krajem osamdesetih, da bi postalo opšte mesto i neupitni aksiom krajem devedesetih godina. Zavera Zapada bila je "uzrok" i krize Jugoslavije i njenog raspada, i ratova na njenim prostorima, i ekonomske propasti, a često i "mržnje" susednih naroda. Stavljanje sopstvene nacije u centar univerzuma, u nacionalističkom govoru prirodno proizvodi predimenzioniranje sopstvenog značaja, kao i uloge i motiva sa kojima svi drugi pristupaju komunikaciji. Kada se tome doda konstantno nezadovoljstvo sopstvenom veličinom, značajem i ulogom, uz sve mitove o svojim nekadašnjim (neostvarenim) potencijalima, dobije se "teorija zavere" u koju su uključeni svi "neprijatelji", veliki i mali, bliski i daleki, novi i stari.

Počelo se sa tezama da su "u pitanju velike igre" u koje su upletene "i Jalta, i Vatikan, moguće i CIA", i islamski fundamentalizam, i velikoalbanski lobi, "i revanšizam nekih suseda" (Mladenović, 1989), a nastavilo se sa tvrdnjama da su Srbi "broj krivaca za svoju pogibiju" netačno svodili "samo na neke od učesnika u toj sveopštoj i javnoj pobuni protiv njih i njihovog daljeg opstanka kao važnog činioca u Jugoistočnoj Evropi" (Samardžić, 1989), da su se stare namere Rima da uništi pravoslavlje produžavale do današnjih dana (R. Samardžić, 1990) jer su Srbi "prkoseći dotadašnjim pravilima ponašanja malih među velikima uništili dve svetske imperije, i to im nije zaboravljeno" (R. Samardžić, 1991). Pridružile su se i teze da su SAD, Evropa i Japan spremne da Jugoslaviju pretvore u svoju koloniju, da se to "u suštini ostvaruje", pri čemu je dokaz "plansko izazivanje mržnje između pojedinih naroda na Balkanu" (Dedijer, 1991), kao i da "Srednja Evropa doživljava renesansu fašizma" (Ekmečić, 1992) pa su Vatikan i nemačka politika "odigrali ključnu ulogu u istorijskom pripremanju građanskog rata u Jugoslaviji 1991–1995" (Ekmečić, 1999). Pojedini autori danas veruju da bi Srbija imala prijatelje i saveznike na Zapadu kada bi "pristala na vazalstvo i satrapstvo" jer je njihov cilj "razbijena, slaba, potčinjena Srbija" (Ćosić, 1992), dok drugi u svemu vide "mračnu, kriminalnu, antisrpsku i antijugoslovensku, međunarodnu mafijašku zaveru i agresiju" (Glušević, 1992), ili tvrde da "Vatikan na Zapadu i Kominterna na Istoku" rade na razbijanju Jugoslavije (Babić, 1992). Postavlja se i pitanje kako će svetska pozornica reagovati "ako Srbi razgrade tzv. 'istorijske teritorije' i oslobode svoje izdvojene sunarodnike od politike postepene asimilacije", i odmah odgovara da ako izlaz bude dramatičan, biće to zato što srpski saveznici ne vide "razbijačku strategiju katoličko-klerikalističkih i islamsko-fundamentalističkih centara", zbog čega će Srbi "biti prinuđeni da prihvate put velikog okršaja, makar on za njih bio i poguban" (Đuretić, 1992). Danas ima intelektualaca koji tvrde da je srpski narod "žrtva višestruke agresije: katoličko-islamsko-germansko-imperijalističke" (Marković, 1994), da je on "pod pritiskom udruženih neprijatelja na čelu sa SAD, kao svetskim, i ujedinjenom Nemačkom, kao evropskim žandarmom" prinuđen da se suprotstavi "dvostrukoj opasnosti: smrti od gladi i smrti od moćnih spoljašnjih neprijatelja", dok je razbijanje Jugoslavije izvršeno "uz blagoslov tzv. Evropske zajednice" čime je postignuta konvergencija ciljeva komunističke i antikomunističke politike (Tadić, 1992).

Formulacija udruženih spoljnih neprijatelja izgleda ponekad ovako: "Vatikan, Turska, Njemačka, Austrija, Amerika, ostatak islamskog svijeta. Tako vjekovima, tako i danas. Takođe, isti su i uzroci zločina: suluda, patološka i neizlječiva vjerska mržnja prema Srbima" (Burzanović, 1996). "Ovi sa Zapada" su "zluradnici, zlobnici i zločinici" koji "komadaju Srbe kao što komadaju i razbijenu, raspetu, iskomadanu Rusiju.", pri čemu "naročito su licemerni Amerikanci, koje su rodili vekovno licemerni Englezi" koji su ipak "suptilniji ali ništa manje licemerni i zli". Za rat su najviše krive Amerika i Evropa, te "kukavice, neljudi, bezbožnici, tirani, ali takvi su bili i u Bibliji opisani silnici koji Boga ne znaju. Nas koriste kao zamorce, na nama izvide probe svojih Tomahavka" (Jevtić, 1996). Amerika je "pijemont novosvetskog Zapada" koji kao "posthrišćanska civilizacija" vodi rat protiv "ostatka evro-azijske hrišćanske civilizacije", pa je kraj 20. veka obeležen pohodima američkog Zapada "na ceo svet i celu istoriju", čime se ukida stara hrišćanska istorija i nameće zapadna sudbina kao jedina sudbina. Ovo je tip mišljenja koji se ne da prepričati: "Taj rat za planetarni američki mir kao sekularno-eshatološku utopiju Novog svetskog poretka rukovođen je ekstremnom i genocidnom verskom (anti-hrišćanska religija fundamentalističkog amerikanizma), rasnom (anti-nacionalni novi, mundijalistički rasizam ili inter/nacizam) i ideološkom (anti-monarhistička totalitarna demokratija 'otvorenog društva') mržnjom naročito prema hrišćanskim evro-azijskim narodima, njihovim državnim suverenitetima, kulturama i tradicijama, mržnjom koja je – u suštini – mržnja prema Bogočoveku Hristu" (Arsenijević, 1996). Tom "atlantskom mundijalizmu" su se suprotstavili "Zapadni Srbi" kao vodeći protagonisti evro-azijske politike i hrišćansko-nacionalnog otpora Novom svetskom poretku, pa je uništenje "srpske države u Bosni" strateški američki interes, odnosno "tačka na kojoj se 'lomi rezultat' američkog obračuna sa Evro-Azijom kao geopolitičkim prostorom hrišćanske civilizacije" i zato su se Srbi našli u centru bitke za evroazijsku istoriju. Rezultat je "raspeće Srbstva u zapadnim Srbskim Zemljama od strane istorijski nakazne vojno-političke alijanse post-hrišćanskog 'novokršćanskog' Zapada i džihadskog Islama", a sve zato što je "srbski pravoslavni narod odbio da se odrekne Hrista, da se prikloni 'zapadnom bogu' i da mu prinese sebe na žrtvu, da se odrekne Krsta Časnog i Slobode Zlatne i da se prikloni satanističkom pentagramu i adskom zapadnom ropstvu". I još